

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.
20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.

INSERATY:

1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1/2 szerokości
przyjmują się tylko w Ekspedycji.

Drukarnia i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Hamburg, 2. Grudnia. — W księstwie Szlezwiku ogłoszono urzędowo w imieniu króla Krystyana IX. konstytucyę, podpisaną pod dniem 18. Listopada r. b.

Gotha, 2. Grudnia. — Dzisiejsza Gothasche Zeitung zamieszcza pismo tajnego radcy rejencyjnego Sammera, zamianowanego przez księcia Augustenburga szefem spraw zagranicznych, do duńskiego ministra spraw zagranicznych Halla, w którym żąda, aby wojsko duńskie ustąpiło z Szlezwiku i Holsztynu, a wróciło wojsko szlezwickie i holsztyńskie znajdujące się w Danii. Jeżeli w przeciągu dni czterestu rząd duński nie oświadczy, że się przychyli do tego żądania, natenczas książę chwyci się środków koniecznych do utrzymania swych praw rządowych. Pismo to zostało przez reprezentanta księcia Augustenburga w Frankfurcie nad Menem, tajnego radcę Mohla doręczone panu Dirckinkowi, ale przez niego nieodpieczętowane odesłane.

Frankfurt n. M., 2. Grudnia wieczorem. — Ciało prawodawcze postanowiło prosić senat o udzielenie instrukcyi posłowi wolnego miasta Frankfurtu przy bundestagu osnowy następującej:

„Wolne miasto Frankfurt jest gotowe oddać swój kontyngens na obronę praw prawowitego księcia Szlezwiku i Holsztynu, księcia Frydryka VII.“

Karlsruhe, 2. Grudnia. — Wielki książę zagaikł dziś sejm i powiedział w mowie od tronu:

„Wśród zapasów o większą jedność powstaje z dopuszczenia Opatrzności w narodzie ciężkie zadanie. Szlachetny szczep bratni na północy, doświadczony w długich cierpieniach, został sobie i ojczyźnie powrócony przez prawo niezaprzeczonego spadku. Jednostronnie ustanowiony porządek spadku, nieuwzględniający ani prawa stanów, ani narodowości, zagraża na nowo mu odszczepieniem od wspólnej ojczyzny. Rząd mój nie leni się uczynić to, czego dobre prawo wymaga i starać się będzie nadal łącznie z wszystkimi stronnictwami dopełnić świętych ale ciężkich obowiązków, nałożonych tam ludowi niemieckiemu. Wiem, że sprawa szlezwicka i holsztyńska znajduje silny odgłos w sercach waszych i gotowość do podjęcia najcięższych ofiar za prawo niemieckie i honor niemiecki.“

Londyn, 2. Grudnia. — Donoszą z Nowego Jorku pod dniem 21. Listopada: Depesze z Knoxville z dnia 19. b. m. przedstawiają położenie Burnsidego jako pomyślne, acz jego komunikacje z Cumberlandem są przerywane. Jenerał Banks obsadził Brownsville, 40 mil od ujścia Rio Grande. W Matamoras przewidują rewolucyę na rzecz Francuzów. Konsul amerykański obawia się zaburzenia i dla tego miano wysłać część wojska Banksa ku jego obronie.

— Bank angielski podniósł disconto na 7 procent

Paryż, 3. Grudnia. — Monitor dzisiejszy zawiera sprawozdanie o położeniu finansowem Francyi. Fould proponuje konwersyę 300 mil. decouv. na dług konsolidowy, przez co dekuwerty na 672 mil. się zmniejszą. Pożyczka ta posłużyłaby do spłacenia bilietów skarbowych.

Berlin, 3. Grudnia. — Najj. Pan raczył nadać sekretarzowi i dyrektorowi kancelaryi przy sądzie powiatowym Doeringowi w Calbe n. S. order orła czerwonego 4 klasy; a zamianować radcę przy kamergerychcie Lympiusa w Berlinie radcą przy najwyższym trybunale.

Berlin, 2. Grudnia. — Na posiedzeniu dzisiejszem izby deputowanych rozprawiono dalej nad sprawą szlezwicko-holsztyńską. Przemawiali deputow. Wagner za wnioskiem konserwatystów, Jacobi, Schulze

i Vincke Olbendorf za wnioskiem komisji, deputow. Reichensperger za wnioskiem konserwatystów i deputow. Groote za wnioskiem Waldecka. Dyskusyę zamknięto, poczem zabrał głos dep. von der Heydt jako ten, który wniosek postawił i polecał jego przyjęcie. Po nim mówił Dr. Virchow, który stawiał przeciwny wniosek i za nim przemawiał.

— Kolońska gazeta zwraca uwagę we wstępnym artykule z dnia 1. Grudnia na groźne położenie spraw europejskich, zwłaszcza po odrzuceniu przez Anglię propozycyji Napoleona, który oświadczył w mowie od tronu na dniu 5. Listopada, że układy mocarstw spełzły na niczem w sprawie powstania polskiego, że traktat wiedeński z roku 1815 upadł i że jedynym środkiem do uchylenia wielkiej wojny europejskiej, jest powszechny kongres. Wielu twierdziło, że mowa ma przeciwnie znaczenie temu co powiada, że cesarz chcąc ukryć klęskę dyplomatyczną przed Francuzami, którą poniósł, dla tego puszcza bańkę mydlaną w formie kongresu. W Wiedniu puszczone w obieg dowcip, że cesarz Napoleon wydał weksle (noty dyplomatyczne), których nie mogąc teraz zapłacić, wystawił nowy, jeszcze większy. Gazeta kolońska powiada, niech pamiętają dowcipni, że weksel na krótki czas tylko wystawiony, że trudno aby Napoleon zniósł pośmiewisko całego świata, gdyby się jedna alternata nie udała, a o drugiej przez siebie postawionej miał zapomnieć. Łatwiej to Anglii znieść jako kupieckiej takie poniżenie, do którego chętnie się przyznaje Times, twierdząc, że lepszym jest ono od wojny kosztownej. Jedni, powiada kolońska gazeta, co tuszą, iż mogą coś zyskać, chętnie przystają na kongres, ci zaś, co stracić mogą kładą warunki ciężkie, jedna Anglia wręcz nie przyjmuje kongresu. Rosya niepozwala mieszać się do swych spraw wewnętrznych, do których liczy sprawę polską, jako na zdobyczy opartą. Do kongresu wiedeńskiego się nieodwołuje w tej sprawie, tylko do roku 1831. W końcu tego artykułu mówi nareszcie kolońska gazeta: kto sądzi, że cesarz Napoleon kongres puścił jak balon w powietrze, ten może się spodziewać, że on z nim, podobnie jak Nadar ze swoim nieszczęśliwym balonem wróci do Paryża. Zapowiedziana atoli pożyczka wcale nie budzi takiej nadziei.

— Na posiedzeniu izby poselskiej sobotniem (28 Listopada) podali posłowie polscy: Kantak i ks. Janiszewski następujący wniosek:

»Izba poselska zechce wypowiedzieć król. ministerstwu oświecenia pewne oczekiwanie swoje, że ministerstwo spowoduje jak najrychlejsze otwarcie na nowo, zamkniętego już od 8 przeszło miesięcy gimnazjum w Trzemesznie.«

Motywa: Gimnazjum w Trzemesznie utrzymuje się z funduszu zakładowego opata ks. Kosmowskiego, z dodatku z katolickiego funduszu sekularyzacyjnego i z dochodów opłaty szkolnej. Dnia 14 Marca r. b. sprawiono mieszkańcom miasta niespodziankę, zamknięciem gimnazjum na czas nieoznaczony. Wszelkie kroki magistratu i rady miejskiej w celu uzyskania otwarcia tego instytutu, jako też ich deputacya do pana ministra oświecenia i kilkakroć ponawiane petycje mieszkańców pozostały bez skutku. Najmniejszej nawet nie dano im poznaki, któraby się spodziewać pozwalała otwarcia go. Na trzykrotne podania w tej sprawie ze strony Najprzew. arcybiskupa gnieźnieńskiego i poznańskiego do p. ministra oświecenia nie dano ani jednej odpowiedzi.

Szkodliwe skutki, jakie ten stan rzeczy pociągać za sobą musi dla stosunków miasta, dla położenia ojców rodzin i kształcenia młodzieży są bardzo jasne i usprawiedliwiają wniosek o rychłe otwarcie tego zakładu na nowo. Berlin, 24. Listopada 1863.

Podają wniosek: Kantak i ks. Janiszewski.

Popierają: hr. Cieszkowski. Chłapowski. Żółtowski (poseł bukowski). Moty. Łyskowski. Dekowski. Dr. Respadek. Bolewski. Gwrecki. Dr. Libelt. Wagner. Żółtowski (poseł pleszewski). Pilaski. Stablewski. Wegner. Thokarski.

Izba przekazała całą tę sprawę swojej komisji dla spraw szkólnych.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 30. Listop. — Aresztowania nieustają, w ostatnich dniach Moskale aresztowali krawców głównie. W dniach następnych będą więzić inne cechy. Równie napadają Moskale na domy i pałace, przetrząsają je i zabierają, co im się podoba. Napadli wczoraj na pałac arcybiskupi, cały przetrząśli i nic nie znaleźli, jak poprzedniemi

razy. Policja chwyta codziennie osoby na ulicy, szuka po kieszeniach, pugilaresach i portmonetkach rzeczy podejrzanych, do których liczy nawet pieniądze i klejnoty. Wczoraj schwytała meklera, u którego znalazła zapisane w pugilarze nazwisko Krupeckiego, znanego kupca z pałacu Zamoyskiego i nazwiska innych kupców, którym dostarczał cukier w beczkach. Policja pochwyciła podejrzenie, że w tych beczkach był przywożony proch, a więc nuż więzić kupców, słuchać świadków, i w końcu okazało się, że rzeczywiście oni cukier a nie proch do strzelania odbierali. Oto widzicie, że nikt nie jest pewnym ani chwili, czy go Moskale nie uwieją, nie wywożą, lub na szubienicy nie powieszą, bo nikt nie widzi, nie słyszy, nie czyta wyroków i tylko Dziennik Powszechny i Kur. Wil. wydzwaniają nazwiska wieszanych i rozstrzelanych, po całej ziemi polskiej, których majątkami dzieli się Moskwa rozjuszona. Boże wszechmocny, zeslij nam Ducha św., Ducha pocieszyciela, a oświeć prześladowców!!

— Wyrokami sądów wojennych polowych, skazani zostali na karę śmierci przez rozstrzelanie: kanonier ruchomego artyleryjskiego parku Nr. 2. Makarewicz, za zdradę i zbiegostwo, która to kara wykonana została w dniu 21go Listopada w Nowogeorgiewsku. Przez powieszenie: dziedzic dóbr Grochowa Rawicz, która to kara wykonana została w dniu 21. Listopada w Siedlcach i Andrzej Bogusz, dziedzic wsi Niwki w powiecie gostyńskim gubernii warszawskiej, przekonany o zbrodni stanu, która to kara wykonana została w Włocławku w dniu 24. Listopada.

Dz. Powsz.

— Rozstrzelanie w Włocławku dnia 24. t. m. śp. Andrzeja Bogusza, obwinionego bez dowodu, że brał czynny udział w powstaniu i należał do organizacji narodowej, rozstrzelanie w tymże samym dniu w Prasnyżu śp. Cieleckiego, którego wzięto rannego z bronią w rękę jako dowódcę oddziału; powieszenie w Częstochowie 27. z. m. śp. Merecza, obwinionego, że należał do organizacji narodowej; rozstrzelanie 14. z. m. w Poniewieżu na Zmudzi śp. Konstantego Puchaczewskiego, za to, że przez siedm miesięcy walczył w szeregach powstańczych: oto nowy szereg publicznych mordów moskiewskich, o których dzisiaj mamy wiadomość, prócz rozstrzelania w rowach cytadeli warszawskiej śp. Eugeniusza Dobrowolskiego.

— Co do potyczki stoczonej w Gostyńskim 22. Listopada w okolicy wsi Szewa, między Kowalem i Żubieniem, potykała się tam w krwawym boju część, jak powiedzieliśmy, oddziału Syrewicza pod dowództwem rotmistrza Grossmana z pułkownikiem moskiewskim Abamelikiem. Grossmann miał tylko 70 jeźdźców, ze strony moskiewskiej była przeszło trzy razy taka siła. W krwawej kilkakrotnie ponawianej walce hufiec polski stracił 30 ludzi, lecz pozostałych 40 przedarło się, a w boju padło przeszło 50 Moskali. Ta krwawa potyczka przynosząca zaszczyt jeździe gostyńsko-łęczyckiej, jest jak najkłamliwiej opisana w wspomnianym już przez nas raporcie Wittgensteina, który twierdzi, że Abamelik miał tylko 85 huzarów i kozaków, gdy miał ich do 250, że zarabiał 50 Polaków, a stracił jednego swego, gdy w istocie strata Polaków jest 30, a Moskali przeszło 50.

Cz.

Z nad granicy Królestwa, 30. Listopada. — Moskale stojący w Kaliszu powysyłali zeszłej soboty po południu posłańców konnych do pobliskich władz pruskich. Domyślano się, że prosili o obsadzenie granicy, bo niebawem załogi pruskie po wsiach stojące, a niektóre z nich późno już w nocy odebrały wiadomość, rozdzieliły się na dwie części, z których jedna udała się w pochód nad granicę, druga zaś pod bronią stała noc całą po drogach. Otóż podobno Moskali ktoś zmystyfikował doniesieniem, jakoby transport prochu miał się przeprawiać do Królestwa; Moskale sami nie śmieli podzielić się na mniejsze oddziały i przeszkodzić przeprawie owej mniemanej.

Dziś w nocy z 29. na 30. Listopada słyszeliśmy nadzwyczajne bicie w dzwony kaliskich kościołów. Uderzyło nas to bardzo, że o tej porze i w czasie żałoby kościelnej w dzwony biją. Powodu tego bicia dotąd nieznamy.

— W dniu 25. Listopada, w chwili gdy większa część załogi moskiewskiej wyruszyła na wyprawę z Opatowa i pozostała tam tylko jedna kompania piechoty i nieco kozaków i żandarmów, jen. Bosak i pułkown. Chmieliński, wzięwszy jazdę z swych oddziałów, uderzyli na Opatów, zabrali kasę moskiewską, kilku Moskali do niewoli, kilkanaście karabinów, pałaszy i rewolwerów, a niezdobytą naturalnie jazdą ratusza, w którym się zamknęła piechota moskiewska, wyruszyli z miasta. Nadesłany nam został następujący odpis raportu jen. Bosaka o tym pomyślnym wypadku wojennym.

»Dowiedziawszy się 20. b. m., że Moskwa w znacznych siłach, wystąpiła z Radomia i Opatowa w okolice ku ilżyckim lasom... natychmiast dnia 21go na 23go skoncentrowałem 210 koni około Wierzchowicy, Lipy i Krępy, tak dla dywersji ruchom nieprzyjacielskiej, jak dla atakowania nieprzyjacielskiej jazdy, która znajdowała się w okolicy Ostrowca.

Dnia 24. t. m. otrzymawszy raport, że Moskwa pociąga ku Wierzbnikowi i gdy nasze oddziały piesze przedwczesnym rozporządzeniem posunęły się ku Bałtowowi, ja z jazdą forsownym nocnym marszem, stanąłem o 1. po północy pod Bodzechowem, w celu atakowania Opatowa, w którym według wiadomości znajdowała się jedna kompania piechoty z małą liczbą kozaków i żandarmów. Zapewniwszy się o prawdziwości tego doniesienia, dnia 25. o godzinie 5tej rano przybyłem pod Opatów, gdzie dowiedziawszy się, że piechota nieprzyjacielska zajmowała ratusz znajdujący się w środku miasta, wydałem następujące rozporządzenia co do atakowania:

Hufiec rotmistrza Turskiego, przy którym znajdował się pułkownik Chmieliński, miał polecenie objechać miasto z lewej strony i zabrać kasę powiatową. Oddział rotmistrza Prędowskiego miał rozkaz atakować komendę żandarmów. Trzeci hufiec majora Rudowskiego, w jego nieobecności dowodzony przez rotmistrza Solhacha, przy którym się

sam znajdowałem, był przeznaczony dla alarmowania miasta z prawej strony. Atak powiódł się zupełnie. Kasa powiatowa w ilości 35,000 złp. została zabrana; pięciu żandarmów wzięto do niewoli. Oprócz tego przy wejściu do miasta zniesiono pieszą pikietę składającą się z czterech ludzi i konną z trzech kozaków; przytem zabrano pięć koni, pięć karabinów, pałasze i rewolwery. Z naszej strony zabity dzielny podporucznik Tyszkiewicz i ranny podporucznik Morze. Najwięcej odznaczyli się rotmistrz Prędowski i czasowo stojący pod jego komendą podporucznik Bromirski. Rotmistrz Prędowski dzielny i szybkim atakiem wykonał trudne mu dane polecenie bez najmniejszej straty. Na czele oddziału pierwszy wpadł do koszar żandarmeryi i pięciu wziął do niewoli. Z szeregowców odznaczył się Wójcik i dwóch wachmistrzów Strzelbicki i Józef Wysocki.

Przytem mam honor uwiadomić, że od czasu powstania pierwszy raz w tem mieście (Opatowie) znajdował się oddział narodowy.

Dnia 27. Listopada 1863 r. Naczelnik sił zbrojnych województwa krakowskiego i sandomierskiego Bosak. Naczelnik sztabu i nac. sił zbroj. woj. krak. pułkownik Chmieliński. Oficer ordonansowy porucznik Aweyde.

Rosya.

Nat. Ztg donosi, że bank rosyjski zaprzestał w dniu 22. bm. swych wypłat monetą brzęczącą. Równocześnie daje Journal de St. Petersburg notę objaśniającą krok rzeczony. Pismo to przypominając pożyczkę z roku 1862, tudzież inne ku przywróceniu kursu parizmiarzące środki, wywodzi, jakim sposobem stopniowe zniżanie się wartości kruszczy w początku najlepszy miało skutek. Od dnia 1. Maja 1861 do 31. Stycznia r. 1862 przewyższał dochód w złocie przychód tego kruszczy tylko o 10,037,000 rubli, przeciętny więc ubytek kruszczy wynosił miesięcznie 1¼ miliona. Skutkiem zajęć politycznych zaś znacznie się z nowym rokiem wzmagalo żądanie pieniędzy brzęczących: wydano w Styczniu 2,287,000, w Lutym 4,921,000, w Marcu 7,423,000, w Kwietniu 10,213,000, w Maju 10,367,000, w Czerwcu 2,333,000, w Lipcu 6,751,000, a w pierwszych trzech dniach Sierpnia 4,405,000 rubli. W obec tego to położenia użył bank praw swoich, wydając odtąd już srebro, a nie złoto. Od chwili tej, powiada dalej komunikacja rzeczona, żądano od banku mniej pieniędzy brzęczących, ale tem więcej weksli zagranicznych, co na kurs wekslowy koniecznie wpływać musiało. Atoli wydawanie weksli w kursie do parizbliżonym, mogło tylko być chwilowe, a położenie polityczne i stosunki pieniężne wywarły na wszystkich giełdach europejskich najniekorzystniejszy nacisk na giełdę tutejszą; w obec takiego położenia było już niepodobniestwem, aby dłużej utrzymać kurs wekslowy, którego zniżanie się wywołałoby znowu powiększony ubytek pieniędzy brzęczących. Niechcąc wyczerpnąć swego kapitału wymiany, zaprzestał rząd wśród tych okoliczności aż do czasu późniejszego wydawania pieniędzy brzęczących za banknoty. Dług państwa składał się dnia 1. Stycznia r. 1863 z 648,5 milionów rubli długu procentowego krajowego i zagranicznego, 685,1 miliona procentowych depozytów bankowych, długów kas dobroczynnych itd., 41,9 miliona depozytów bieżącego rachunku bankowego, którym to długom owo sprawozdanie przeciwstawia aktywa w ilości 578½ miliona prywatnej należności rządowej. Tymczasem doliczyć jeszcze należy do owego długu skarbowego: niezesumowane w sprawozdaniu bilety skarbowe (po 4,32 proc.) wynoszące 120 milionów, czteroprocentowe bilety bankowe (po 300 rubli) wynoszące 48 milionów, a w końcu obligi abluicyjne wynoszące około 30 milionów rubli. Przypuściwszy, że ostatnia z rzeczonych pozycji pokryje się tak samo, jak wyżej rzeczono 587½ miliona należnością rządową od uwolnionych włościan wiejskich, a następnie z rzędu długów się skreśli, przedstawia się z dniem 1. Stycznia 1863 r., licząc w to 593,2 miliona pieniędzy papierowych, żadnego bezpieczeństwa monety brzęczącej niemających, ogólna suma długu państwa rosyjskiego 1550 milionów rubli, z których trzy czwarte nie są konsolidowane.

Francya.

Paryż, 30. Listopada. — Constitutionnel zamieszcza jeszcze trzeci artykuł przeciw Anglii, ale mniej zacięty jak dawniejsze, dowodzący, że Anglia we wszystkich kwestjach, które miały być wniesione na kongresie, szczególnie jest zainteresowana. La France sądzi, że Francya dosyć już uczyniła i nie może więcej uczynić. Jeżeli Europa nie chce słuchać głosu bezstronnego, który radzi zgodę i pokój, tem gorzej dla Europy, tem gorzej dla monarchów, którzy chcą stawić czoło grożącym niebezpieczeństwom, tem gorzej dla obojętnych, którzy nie chcą przyłożyć się do utłumienia pożaru, zanim wybuchnie i pochłonie ostatnie rumowiska starego gmachu europejskiego. Francya nie ma się czego obawiać ruchów i rewolucji, które wiszą nad większą częścią państw nowych jak miecz Damoklesa. Niema otwartej rany, jak one, ani feudalnego społeczeństwa, jak one. Może się trzymać daleko od wypadków i czekać spokojnie na godzinę, w której zechce się wnieść. (Kor. Cz.). Wszyscy zajęci tu kongresem. Trudno jednak wyobrazić sobie jak różnorodne chodzą wieści pod tym względem. Gdyby chcieć na ich podstawie sąd wydać o sytuacji, niepodobniemby było zdania sobie utworzyć.

Mniemam, iż ogół nie myli się przewidując, że do porozumienia przyjdzie nie może. Nie ulega już bowiem wątpliwości, że niektóre mocarstwa takie kładą warunki swojemu przystąpieniu do kongresu, że ten staje się niemożliwym. Lecz zaiste, w gruncie mało na tem zależy, idzie tu tylko o zyskanie na czasie i dociągnięcie do wiosny.

Mam wszelkie powody do mniemania, że cesarz — skoro kongres nie może przyjdzie do skutku — ma głównie teraz na myśli utworzenie ligi państw drugiego rzędu, w której połączy Włochy, Turcyę, Danię, Szwecyę, Portugalię i Hiszpanię. Nie potrzebuje wam mówić, iż nie znajduje w tem przedsięwzięciu trudności. Jednak co się tyczy Hiszpanii, mimo świeżej podróży cesarzowej, rzeczy nie idą jeszcze tak pomyślnie

jak się cesarz spodziewał. Między Turynem a Paryżem panują jak najserdeczniejsze stosunki, a jeżeli może jeszcze przed chwilą było niejake oziębienie, to teraz zupełnie ono ustało i Włochy pójdą z Francją, bądź co bądź i jakakolwiek rząd tutejszy obierze drogę, aby dojść do celu wskazanego mową 5. Listopada.

Raz jeszcze muszę was przestrzedz, że codzień chodzą tu najdziwniejsze wieści, ale o nie dbać nie warto, bo takie co chwila odnawiać się będą do wiosny. Mianowicie w kwestyi polskiej przewiduję ciągle fluktuacje, raz pojawiać się będą zbyt pomyślne wiadomości, to może zbyt niekorzystne, ale właśnie dla tego nie wypada się nimi ani zbyt troszczyć, ani zbyt radować.

Nie mogę dość nacisku położyć na to, iż przez zimę Polska niczego bezpośrednio z zachodu nie może się spodziewać. Można przewidzieć, że wszystko co przez ten czas zrobi dyplomacya będzie czczem i do niczego nie prowadzącem.

Powaga Rządu Narodowego, posłuszeństwo, które mu niesie naród, równie jak zdrowe zasady, które wyznaje i kierunek, którym idzie, nader korzystne dla sprawy polskiej robią tu na opinii publicznej wrażenie.

Aczkolwiek wiadomość o dymisji hrabiego Russella nie sprawdziła się, jest tu jednak powszechne mniemanie, iż długo nie pozostanie w ministerjum.

Austria.

— Odpowiedź austriacka na zaproszenie na kongres nadeszła do Paryża 22go, rosyjska zaś 21. b. m. Stanowisko, jakie w kwestyi kongresu zajmuje Anglia, wywołało w rządowych kołach francuskich, zwłaszcza, że entente cordiale między Londynem a Wiedniem zupełnie znikła w skutek duńskiej zmiany tronowej, zwrot widoczny na korzyść niemieckiego zapatrywania się na sprawę szlezwicko-holsztyńską. Cesarz Napoleon skłania się do postępowania razem z głównymi niemieckimi mocarstwami, a gdyby one wraz z związkiem uznać chciały w Holsztynie i Lauenburgu powszechne głosowanie, uznałby cesarz nawet następstwo księcia Augustenburgskiego, przez to głosowanie zatwierdzone. Szlezwik tymczasowo pozostałby na boku. W ten sposób Francja poszłaby nawet dalej aniżeli oba główne niemieckie mocarstwa, które ciągle jeszcze nie mogą się zdecydować na opuszczenie stanowiska zajętego w skutek londyńskiego traktatu i na uważanie sprawy następstwa za kwestyą teraz otwartą i sporną. Polityka ta Francji, gdyby rzeczywiście przyszła do skutku, nie pod jednym względem wielkiej byłaby wagi i doniosłości; szczególnie zaś zdołałaby zmienić owo po dziś dzień w Niemczech panujące chorobliwie-zazdrosne usposobienie przeciw Francji, a przygotować porozumienie między Francją i tem państwem, które dotąd pomiędzy nią a Polską stanowi jakby tamę przedzielającą.

Dotychczasowy austriacki jenerałny konsul w Warszawie, bar. Lederer, przybył już do Wiednia i tymi dniami uda się na nową posadę do Hamburga.

Galicya.

Kraków, 27 Listopada. — W procesach politycznych, w których rozprawy ostateczne odbywały się wczoraj, wyroki zapadły jak następuje:

P. Stanisław Giebułtowski i p. Wojciech Cembronowicz uznani za winnych zbrodni naruszenia spokojności publicznej z 66 przez udział w powstaniu narodowym, pierwszy na 3, drugi na 6 tygodni aresztu. Prokuratoria od zapadłych wyroków zgłosiła rekurs.

P. Józef Pierzchała uznany również za winnego zbrodni naruszenia spokojności publicznej, skazanym został na 1 miesiąc aresztu. Wyrok stał się prawomocnym, gdyż ani prokuratoria ani skazani przeciw takowemu nie zgłosili rekursu.

— Jak nam donoszą, pp. Zuzanna Wiercińska i Bound nadesłali z Konstantynopola na rannych i chorych 1820 franków w złocie zebranej tam składki.

— We wsi Żubrzy, miła drogi od Lwowa, była w d. 22 b. m. rewizya u włościanina Maślanki, znanego w okolicy i poważanego, lecz nie niezalezono podejrzanego. Potem zrewidowano miejscowego proboszcza, także bezskutecznie. Po odjeździe zaś komisji śledczej zostawiono we wsi dwóch żandarmów.

— Sąd karny we Lwowie skazał 23 b. m. Tadeusza Jarzymowskiego z Podkamienia, 23 letniego ucznia gospodarstwa, na 1 miesiąc więzienia za udział w powstaniu, Juliusza Wolskiego z Krakowa, 18 letniego krawczyka i Antoniego Szczudłowskiego na 14 dni więzienia.

— Gaz. Lwowska pisze, że d. 22 b. m. przytrzymano we Lwowie dwóch ludzi, którzy jednemu z mieszkańców miasta wręczyli rozkaz zapłacenia pewnej sumy pieniężnej na cele zakazane.

— Dziś rano o godz. 6 miano odbyć rewizyę w domu p. Sobierajski przy ulicy Łobzowskiej na Piasku pod l. 88. Szukano tam powstańców, a dla sprawdzenia tożsamości osób żądano dowodów legitymacyjnych i przejrano inne papiery; nic jednak podejrzanego nie znaleziono.

— Kłamie Vaterland mówiąc, że Czas doniósł o powieszonym człowieku w hotelu Lwowskim, jakoby tenże dopuścił się samobójstwa. Czas bowiem napisał, że sądowe dochodzenie sprawdzi, czy to było samobójstwo czy morderstwo, lecz że podejrzenie przemawia za tem ostatniem. Zapewne dochodzenie sądowe o ile tyczy rodzaju śmierci, jest już ukończonem; gdyż dziś Krak. Ztg pisze, lubo w formie polemicznej, a nie jako doniesienie, że powieszony ów człowiek był zgnieciony kolanami, miał strzaskaną szczękę butem podkutym, wytarganą część brody, pierś stłuczoną i przed powieszeniem był uduszony rękami. Klucz izby jego zamkniętej leżał w sieni. To wszystko przekonywa o popełnionem morderstwie na osobie jego.

Kraków, 28. Listopada. — Dzisiaj aresztowano pana Gwiazdomorskiego po odbyciu u niego rewizyi w domu jego teścia pana J. K. Kaczmarzkiego na Podelwiu w ulicy Grodzkiej, gdzie już przed kilkoma dniami odbywano rewizyę. Także odbyto dziś rewizyę, w sklepie i pi-

wnicach kupca p. Rzący przy ulicy Szczepańskiej, w mieszkaniu p. Michała Pieterkiewicza w domu jego przy ulicy Szewskiej; tudzież w hotelu Saskim, gdzie aresztowano posła Polanowskiego, spotkawszy go na kurytarzu, lecz następnie wypuszczono go na wolność w półtorej godziny. Zrewidowano w tym hotelu wiele mieszkań w nieobecności osób je zajmujących; a parę osób aresztowano. Rewizya hotelu zaczęła się od tego, że równocześnie przed obie bramy hotelowe od ulicy Sławkowskiej i św. Jana zajechali urzędnicy policyjni i policyjanci dorózkami, zajęli oba wchody i niewypuszczali nikogo aż po odbyciu rewizyi, co parę godzin czasu zajęło. Prócz wyżej wspomnianych rewizyi było ich więcej jeszcze, lecz niemamy dokładnych doniesień o miejscu ich odbycia.

— Czas pisze: Pisaliśmy już dawniej, że bawiąca tu w odwiedzin u córki swej żona posła Libelta zapadła ciężko na zdrowiu. Familia jej chcąc przyczynić wygod chorej, sprowadziła służącą, która szczególnie około niej chodzić umiała. Służąca opatrzona formalnym pasportem pusiła się w drogę, że zaś nie umie po niemiecku, więc zawiadomiony o jej przybyciu do Wrocławia jeden z krewnych rodziny Libeltów na uniwersytecie tam będący, oczekiwał na nią w dworcu kolei, by ją wyprawić następnie do Krakowa. Ale ubiór wieśniaczki polskiej jadącej samotnie wzbudził podejrzenie policyi wrocławskiej, zwłaszcza, że ją w dworcu oczekiwał student Polak. Musi być w tem jakiś polityczny cel ukryty, pomyślał sobie urzędnik policyjny; przyaresztował więc wieśniaczkę, a byłoby się i studentowi dostało, gdyby go nie była zabezpieczyła karta akademicka. Aresztowaną zaprowadzono do kozy, przetrząśnięto do nitki i po niemałym staraniu we 24 godzin wypuszczono na wolność. Mianowicie, nie mogło się pomieścić w głowie urzędnikowi który ją badał, aby chciał ktośłożyć na kilkudziesięciomilową podróż jednej prostej wieśniaczki, mogąc w Krakowie tyle sług dostać ile zechce. Rzecz ta pozostała i dla dzienników wrocławskich niezbadaną, bo oto gazeta szlaska pisze, że policya w Wrocławiu przyaresztowała jakąś młodą parę przybyłą z Poznania i chcącą się właśnie puścić koleją górno-szlaską. »Domyślają się — mówi gazeta szlaska — że przyczyną aresztowania był jakiś powód polityczny lub uwiedzenie.«

— Gazeta Narodowa wypisuje litanię rewizyj w ostatnich trzech dniach we Lwowie odbytych, o ile takowe do jej wiadomości doszły, a przy tem nadmieniam, że się ukazał we Lwowie nowy rodzaj przystrojania kapeluszy, to jest karty legitymacyjne przyklepione na kapeluszach. Oto spis tych rewizyj:

Dnia 21. b. m. u p. Jana Körbera stolarza, gdzie wzięto jakiegoś Węgra opatrzonego legitymacją; u p. Marcina Prugara stolarza, gdzie także wzięto kogoś z kartą legitymacyjną; u p. Wojciecha Plusniaka stolarza, bezskutecznie; u p. Jana Kruka stolarza dwukrotnie, bo również w dniu 22; w łazienkach pana Duchńskiego, gdzie przyaresztowano 60-letniego zawiadowcę łazienek, następnie kazano mu natychmiast Lwów opuścić; u p. Wolińskiego ogrodnika, gdzie wzięto jednego ogrodniczka; d. 23. u pana Rawskiego budowniczego; w domu pana Burzyńskiego, przy ulicy Garnarskiej, z kąd wzięto jakiegoś mężczyznę; u p. Węgiewicza, urzędnika kasy oszczędności; u pana Stokowskiego urzędnika Tow. kredytowego; u pana Szczęsnowicza, urzędnika wydziału krajowego; u p. Ziembickiego lekarza, u wszystkich tych osób bezskutecznie: wieczorem u hr. Tarnowskiego, gdzie aresztowano obecnych pięć osób; w hotelu Żorża w mieszkaniu pana Przybysławskiego, gdzie wzięto pp. Podlewskiego, Ludwika Wagnera i księgarza Gubrywicza, lecz ich następnie wypuszczono. Pan Heimeł stojąc o kilka kroków od sklepu swego bez czapki, został na ulicy aresztowany i odprowadzony do policyi, nie pozwolono mu nawet wstąpić do sklepu po czapkę. Oczywiście, że go z policyi zaraz uwolniono, lecz to świadczy, jak wielka jest roziągłość instrukcyj wydawanych policyantom. D. 22. przed południem przytrzymano akademika p. Wierzchlejskiego i odprowadziwszy go do policyi, zrewidowano do ciała, niepomijając skarpetek. Nic przy nim nie znalazłszy, puszczono go na wolność.

Dnia 24. rano odbyto rewizyę u p. Eugeniusza Wędrychowskiego, współpracownika Gaz. Narodowej, gdzie nic nie znaleziono; mimo tego p. Wędrychowski został aresztowany. Tegoż dnia odbyto ścisłą rewizyę w pomieszkaniu znakomitego historyka Karola Szajnochy, cieżnego i złożonego jak wiadomo, chorobą; u literata p. Bernarda Kalickiego; u akademika p. Smólskiego; u dra Wereszczynskiego, gdzie synowi gospodarza b. auskultantowi sądu krajowego kazano się legitymować. Tegoż dnia aresztowano na ulicy akademika p. Markowskiego, lecz go wypuszczono z policyi. Dnia 25. rano odbyto rewizyę u p. Karola Cieszewskiego, b. redaktora Czytelni dla Młodzieży. Władza policyjna przelazła przez parkan, gdyż brama domu była jeszcze zamkniętą.

Dziennik Narod. mówi jeszcze o rewizyach we Lwowie u pana Antoniego Zagórskiego, u pana Apolinarego Nowakowskiego, u pana Popowicza.

W Derewni w żółkiewskim u pp. Starzeńskich aresztowano dnia 21. b. m. p. Erazma Szeliskiego.

Przybyli do Poznania dnia 1. Grudnia.

MYLIUSA HOTEL DREZDEŃSKI: Doellen z Polskiejwsi, Hoevel z Liemak, Zelasko z Kowanówka, Rehfeld z Grodziska, Michelsch z Wschowy, Murmann z Elberfeldu, Wenzel i Scheffel z Wrocławia, Mosen z Szczecina, Keitig, Mutz i Neuhaus z Berlina.

HOTEL BERLIŃSKI: George i Brühl z Berlina, Fiebig i Brühl z Wrocławia, Zülzer z Bytomia, v. Metzsch z Lipska, Lehrz z Międzychodu, Gosziński z Simowa, Kautz z Wrocławia, Klug z Rabowca.

POD CZARNYM ORŁEM: Krzystoporski z Wieszczyzna, Haak z Nowca, Szoldrzyńska z Golina, Krause z Sremu, Kutzner z Wschowy, Lange z Sremu, Kutzner z Chociszewa.

SELIGA OBERZA: Jaskowski z Kolatek, Mankiewicz z Torunia, Meyer i Lewek z Grodziska.

EICHENER BORN: Treiber i Plocker z Koła.

1875